

та передати особливості тексту оригіналу, а також і забезпечити повне розуміння реципієнтами текстів іншою мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Демченко К. І. Збереження національно-культурної специфіки творів Агати Крісті в українських перекладах: матеріали міжнар. наук.-практичн. конф. (Одеса, 23–24 квітня 2021 р). Одеса, 2021. С.144 .

2. Christie A. Sleeping Murder: Miss Marple's Last Case. URL: <https://staff.tiame.uz/storage/users/273/books/yBMDjTsl118xxiPQX5dj6KJzIJUvBF03s2iX9R7r.pdf> (дата звернення: 20.01.2024).

3. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com/> (дата звернення: 20.01.2024).

Ю. М. Нідзельська, П. Г. Серьогіна
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КІНОПЕРЕКЛАДУ

Перш за все, варто зазначити, що кінопереклад є важливою складовою кінематографічної індустрії та має значний вплив на сприйняття фільмів глядачами. Саме адекватний переклад, як відомо у сучасній теорії та практиці перекладу, дозволяє адаптувати фільм до різних культурних та лінгвістичних контекстів, забезпечуючи доступність та зрозумілість для аудиторії з різних країн та мовних груп. Метою цієї роботи є розглянути основні характеристики кіноперекладу.

Відтак, дослідження основних характеристик кіноперекладу, таких як локалізація, збереження стилю та адекватність перекладу, може допомогти покращити якість низки кіноперекладів, а також і забезпечити їх відповідність вимогам сучасного кінематографу.

На сучасному етапі розвитку вітчизняного перекладознавства особливу увагу фахівців привертає кінематограф, який стає все частішим об'єктом та матеріалом перекладознавчих досліджень.

Результатом перекладацького процесу завжди постає відповідник оригіналу мовою перекладу. Порівняння перекладених кінотекстів і їх оригіналів безумовно є корисним і важливим етапом у проведенні компаративного аналізу дублювання і субтитрування. Варто зазначити, що метою компаративного аналізу оригіналу і його перекладених відповідників є не визначення того, який переклад кращий, а глибше розуміння першотвору [1: 2].

Переклад кінодискурсу стає все більш перспективним напрямом українського перекладознавства, оскільки кількість іноземних кінофільмів, перекладених українською мовою, стрімко зростає.

Цікавість кіноперекладу збуджується ситуаціями, де персонажі з різних культур відрізняються у своїй мовній та невербальній поведінці під час діалогу.

Отож, ось такі моменти вимагають відтворення у перекладі особливого типу мовлення, коли іноземець використовує спотворені мовні форми, розмовний стиль та прості граматичні конструкції через недостатнє володіння мовою. Мета відтворення таких особливостей у перекладі полягає у відображенні індивідуальності мовлення персонажа та передачі прагматичного потенціалу вихідного тексту засобами цільової мови [2: 125].

Дублювання та закадровий переклад є популярними видами аудіовізуального перекладу, що дозволяють передавати зміст теле- та кінофільмів між мовами [3: 339].

Дубляж – це вид аудіовізуального перекладу, коли мову оригіналу повністю замінюють на іншу для розуміння глядачами, для яких мова оригіналу є незнайомою. Проте у кожному фільмі міститься культурно-маркована інформація, що надає йому національний колорит та відображає певну культуру та історичну епоху. Це ставить перед перекладачем складні завдання, визначені Т. Сейворі у його парадоксах перекладу: переклад повинен сприйматися одночасно як переклад і як оригінал, що вимагає максимального збереження культурно-специфічної інформації [4: 49].

Згідно з комунікативним підходом, стратегія очуження у перекладі кінофільмів є важливою, оскільки вона визнає неможливість та непотрібність усунення відмінностей між мовами та культурами. Це означає, що перекладач повинен стикатися з цими відмінностями та використовувати транскодування та калькування для відтворення назв та реалій, які є незамінними для змісту кінофільму. На відміну від цього, прибічники стратегії одомашнення вважають, що культурну інформацію, яка ускладнює сприйняття тексту, слід виключити, та шукають українські аналоги англійських реалій або замінюють їх феноменами українського життя, коли це не порушує суть кінофільму [5: 169].

Отже, основні характеристики кіноперекладу, такі як локалізація, збереження стилю та адекватність перекладу, відіграють важливу роль у забезпеченні доступності та зрозумілості фільмів для аудиторії з різних країн та мовних груп. Локалізація дозволяє адаптувати контент до конкретної культурної та лінгвістичної специфіки, забезпечуючи більш ефективне сприйняття фільму глядачами.

Збереження стилю оригіналу важливо для збереження автентичності та емоційної виразності фільму. Адекватний переклад забезпечує відтворення сенсу та ідеї фільму без втрат і спотворень.

Таким чином, вивчення та врахування цих характеристик допомагає забезпечити високу якість кіноперекладів і покращити сприйняття фільмів глядачами з різних країн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Журавель Т. В. Компаративний аналіз видів кіноперекладу. *Ad Orbem Per Linguas*. До світу через мови: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 2020. С. 97–99.
2. Славова Л. Л., Н. Д. Борисенко Етноспецифіка кіноперекладу у дзеркалі міжкультурної комунікації. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Філологічні науки 1 (89) 2019. С. 124–128.
3. Полякова О. В. Дублювання як вид кіноперекладу. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. Вип. 116. 2013. с. 338–341.
4. Savory T. H. *The Art of Translation*. London: J. Cape. 1957. 159p.
5. Борисенко Н. Д., Л. Л. Славова Одомашнення та очуження як основні прийоми дублювання у кіноперекладі 2019, С. 168–169.

Л. П. Поліщук, Т. М. Пушкар
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПРИЙОМИ ВІДТВОРЕННЯ ЖАНРОВИХ ОЗНАК НАУКОВОЇ ФАНТАСТИКИ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Наукова фантастика виникла наприкінці XIX – початку XX століть, і багато подій змальовано у XX столітті. Спочатку фантастичній літературі спочатку надавалося дуже вузьке значення: фантастичні книги, твори про майбутнє науки і техніки тощо. З плином часу фантастична література урізноманітнювалася за родами, жанрами та підвидами. Фантастичними стали романи і повісті, оповідання і новели, з'явилися навіть фантастичні п'єси. Коли ми говоримо про наукову фантастику, ми говоримо про авторську вигадку, словотворенням автора, культурними, релігійними та історичними особливостями самого автора та його особистості.

Фантастична література не усталена, продовжується розвиватися жанрова класифікація. Оскільки фантастична література постійно виражається новими шляхами, методами впливу та трансляванням написаного, тому літературознавці не можуть підібрати єдиного визначення